

18. juni 2026

UPA2026/129

Nunatsinni namminersorneq pillugu inatsit qanoq nutarterneqarsinnaanera ullutsinnut naleqqussarlugu apeqquteqaat aallaavigalugu siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Siullermik Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jerimiassen apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarnerminut Siumumit qutsavigaarput.

Namminersorneq pillugu inatsit nunatsinni ineriartornitsinnut pingaarutilimmik sinaakkusiisimavoq. Ukiuni kingullerni oqartussaaffiit arlallit tiguneqarsimapput, aammalu nunarput nammineerluni oqartussaaffinnik annertunerusumik ingerlatsilersimalluni.

Kisianni aamma piviusuuvoq suli oqartussaaffiit arlallit tiguneqanngimmata.

Siumumit isumaqarpugut oqallinneq pituttornulernissaq pillugu kisiat ingerlanneqassanngitsoq. Oqallinneq aamma ingerlanneqartariaqarpoq qanoq ililluta naalagaaffiup ataaniikkallartilluta tamanna atorlugu nunatsinni piginnaasat, ilinniartitaaneq, ingerlatsineq aammalu aningaasaqarnikkut tunngaviit pingaartumillu pigisat tigussaasut soorlu illuutit tungaatigut iluaqutigisinnaaneripput.

Naalagaaffiup nunatta siunissami annertunerusumik nammineersinnaanissaanut piareersarnermut ikorfartuinerusariaqartoq Siumumit isumaqarpugut. Isumaqarpugullu tamanna naalagaaffiit aallat nunasiaateqarsimasut assigalugit kungeqarfiup Danmarkip pisussaaffigaa. Tamanna isumaqarpoq oqartussaaffiit suli oqartussaaffigilersimanngisagut pillugit piareersarneq annertusarneqassasoq, taamaalilluni nunarput piffissap ingerlanerani oqartussaaffinnik tamakkiisumik piareersimasunik tigusisinnaalissalluni. Tassa, aatsaat oqartussaaffigileranni inerisaaneq aallartinnani, maannangaaq nunatsinnit oqartussaaffigineqalernissaat siunertarlugu sulineq ingerlanneqartariaqarpoq.

Tassani pineqarput illorsuit allaffeqarfiusut ingerlatsinermi pisariaqartut, aamma atortulersuutit oqartussaaffiit pigisariaqagaat, inuillu sulisussat tassani aamma piginnaanngorsarnerisa saniatigut sulisussatigut piginnaasat, ilinniartitaaneq, inatsiseqarneq, aqutsineq aammalu aningaasaqarnikkut periarfissat.

Siumumit aamma isumaqarpugut oqartussaaffiit suli tiguneqanngikkaluartut pillugit allaffissornikkut piginnaasat nunatsinni annertunerusumik ineriartortinneqarnissaat pingaaruteqartoq. Oqartussaaffiit ilaat Danmarkimi oqartussaaffigineqaraluartut, suliassaqarfiit taakku pillugit ingerlatsiviit aammalu allaffiit amerlanerusut nunatsinniitinneqalernissaat sulisutigineqartariaqarpoq. Taamatumunngalu malitsigitillugu inatsisit sinaakkutaasut aamma kalaallinut naleqqussarneqarnissaat pisariaqarluni.

Tamanna sulisunik nunatsinni piginnaasalinnik ineriartortitsinermit aammalu oqartussaaffiit siunissami tiguneqarnissaannut piareersarnermut iluaqutaassaaq. Tassa siunissamut eqqarsarneq – nunatta avataanut pituttoraluttuinnarnerunngitsoq.

Taamatuttaa pingaaruteqarpoq suliassaqarfiit taakku pillugit inatsisiliat aammalu malittarisassat nunatsinni pissutsinut naleqqussarneqartarnissaat. Kalaallit inuiaat immikkut inuiaqatigiuppupput, taamaattumillu inatsisit atorineqartut nunatsinni pissutsinut, kulturitsinnut, oqaasitsinnut aammalu inuiaqatigiinnut naapertuuttariaqarput.

Siumumit isumaqarpugut oqartussaaffinnik tigusineq ullormit ullormut nuuginarneqarsinnaanngitsoq. Taamaaliornikkummi ikattoriarluta nalaassimasarput, danmarkimit periutsinik ilaarsiinnarluni periuseqarneq

nunatsinni innuttaasunut aporfilersuilersarmat. Taamaattumik tamanna piareersarnermik, piginnaasanik ineriartortitsinermik aammalu ingerlatsinermik nunatsinni nukittorsaannermik pisariaqartitsivoq.

Naalagaaffinngornissaq oqaatsit kisiisa tunngavigalugit anguneqarsinnaanngilaq. Piginnaasatigut, ilinniartitaanikkut, ingerlatsinikkut aammalu aningaasaqarnikkut piareersimanissaq pisariaqartinneqarpoq.

Taamaattumik Siumumit kissaatigaarput naalagaaffimmik suleqateqarneq siunissami annertunerusumik atorpeqassasoq, naalagaaffimmut pituttorneyartuinnarnissaq pinnagu, oqartussaaffiit nunatsinnit suli tiguneqanngitsut tigusinissaannut piareersarnissaa siunertaralugu. Piareersarnek annertuneruppat, piginnaasat annertuneruppata aammalu ingerlatsiviit nunatsinni nukittuneruppata, taava oqartussaaffiit tiguneqarnissaat aamma sukkannerusumik isumannaannerusumillu pisinnaassaaq.

Naggataatigut oqaatigissavarput Siumumit anguniagarput tassaasoq nunatta annertunerusumik nammineq aalajangiisinnaanerata annertusartuarnissaa. Tamanna piareersarnikkut, akisussaaffinnik annertunerusumik tiguisarnikkut aammalu nunatsinni nammineq piginnaasat nukittorsarnerisigut anguneqassaaq.

Qujanaq.

Jess Svane, Siumut